

Uzasadnienie

Obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 został wyznaczony jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*, w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* tzw. *Dyrektywy Ptasiej* (Dz. Urz. UE L 20/7 z 26.01.2010). Po kilkakrotnych zmianach rozporządzeń, obecnie obowiązującym jest *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

Na podstawie art. 131 ust. 1 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą OOS, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2020 r. poz. 55), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody. W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 *ustawy o ochronie przyrody* oraz koordynujący funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania (w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy), obowiązany jest do sporządzenia planu zadań ochronnych, o którym mowa w regulacji art. 28 *ustawy o ochronie przyrody*. Ponieważ obszar Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 obejmuje swoim zasięgiem obszar Drawieńskiego Parku Narodowego, zgodnie z dyspozycją art. 32 ust. 5 *ustawy o ochronie przyrody*, sprawującym nadzór nad częścią obszaru Natura 2000 pokrywającą się z obszarem parku narodowego jest Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 *ustawy o ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru, czyli zapewnienie, że stan siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar nie zostanie pogorszony i zapewnione zostanie dążenie do osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Realizacja tak sformułowanego celu działań ochronnych, w szczególności na gruntach stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzje o nadaniu planu zadań ochronnych normy prawnej ustanawianej, w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego. Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 64, poz. 401 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, kierowano się także oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Opracowanie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą rozpoczęte zostało w 2011 r. przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego, który w ówczesnym stanie prawnym był sprawującym nadzór nad całym obszarem Natura 2000. Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, w dniu 4 maja 2011 r. podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS. Od 1 stycznia 2012 r. Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego sprawuje nadzór tylko nad częścią obszaru Natura 2000 położoną w granicach Drawieńskiego Parku Narodowego, a nadzór nad pozostałą częścią obszaru sprawują odpowiedni regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, w granicach województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego. Na podstawie porozumienia Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., Poznaniu i Szczecinie z Dyrektorem Drawieńskiego Parku Narodowego, w celu dostosowania do zmienionego stanu prawnego, projekt planu zadań ochronnych został opracowany we współdziałaniu ww. podmiotów.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016, dokonano następujących czynności:

- 1) Opisano granice obszaru Natura 2000 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogiem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247).

- 2) W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

A005 Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*
A021 Bąk *Botaurus stellaris*
A022 Bączek *Ixobrychus minutus*
A028 Czapla siwa *Ardea cinerea*
A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*
A036 Łabędź niemy *Cygnus olor*
A038 Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*
A043 Gęgawa *Anser anser*
A067 Gągoł *Bucephala clangula*
A070 Nurogęs *Mergus merganser*
A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*
A073 Kania czarna *Milvus migrans*
A074 Kania ruda *Milvus milvus*
A075 Bielik *Haliaeetus albicilla*
A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*
A094 Rybołów *Pandion haliaetus*
A119 Krociatka *Porzana porzana*
A120 Zielonka *Porzana parva*
A127 Żuraw *Grus grus*
A155 Słonka *Scolopax rusticola*
A165 Samotnik *Tringa ochropus*
A197 Rybitwa czarna *Chlidonias niger*
A207 Siniak *Columba oenas*
A215 Puchacz *Bubo bubo*
A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*
A223 Włochatka *Aegolius funereus*
A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*
A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
A236 Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
A320 Muchołówka mała *Ficedula parva*

- 3) Dokonano oceny stanu ochrony ww. przedmiotów ochrony dla których wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.
- 4) Przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk. Kody zagrożeń dla poszczególnych przedmiotów ochrony (określonych załącznikiem nr 3 do niniejszego zarządzenia) podano zgodnie z listą referencyjną zagrożeń, presji i działań stanowiącą załącznik 5 do Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1”, opracowaną przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska.

- 5) Sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji, kierując się potrzebą utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony.
- 6) Ustalono działania ochronne zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych, monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, a także wskazano konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, dot. gatunków ptaków.
- 7) Zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja tych działań umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem Natura 2000 wypełnienie przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.
- 8) Rozważono potrzebę zmian w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, identyfikując potrzeby takich zmian.
- 9) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, nie ustalono potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru ani jego części.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Podstawowym środkiem realizacji tego obowiązku, było zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu spotkań dyskusyjnych, na które zaproszone zostały wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesów. W ramach ww. procedury odbyły się:

- 1) wstępne spotkanie informacyjne na temat obszaru Natura 2000 i planu zadań ochronnych, zorganizowane przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego 2 czerwca 2011 r. w Drawnie;
- 2) spotkanie konsultacyjne 25.05.2012 r. w Człopie, zorganizowane i prowadzone, podobnie jak spotkania kolejne, przez wybranego w przetargu Wykonawcę projektu planu, na temat wstępnej identyfikacji przedmiotów ochrony i problemów ochrony obszaru;
- 3) spotkanie konsultacyjne 15.02.2012 r. w Człopie, na temat podsumowania dostępnej wiedzy o obszarze przed pracami terenowymi;
- 4) spotkanie konsultacyjne 18.06.2013 r. w Człopie, poświęcone zagadnieniom gospodarki leśnej;
- 5) spotkanie konsultacyjne 2.10.2013 w Człopie, poświęcone zagadnieniom zagospodarowania przestrzennego;
- 6) spotkanie konsultacyjne 19.12.2013 r. w Człopie, poświęcone zagadnieniom gospodarki leśnej;
- 7) spotkanie konsultacyjne 19.12.2013 r. w Człopie, poświęcone zagadnieniom związanym z wodami;
- 8) spotkanie konsultacyjne 25.02.2014 r. w Człopie, poświęcone prezentacji pierwszej wersji projektu planu;

- 9) spotkanie konsultacyjne 18.03.2014 r. w Człopie, poświęcone dyskusji nad uwagami zgłoszonymi do pierwszej wersji projektu planu.

Do udostępnionych do konsultacji przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego oraz prezentowanych na spotkaniach w dniach 25.02.2014 oraz 18.03.2014 kolejnych wersji projektów planu zadań ochronnych zgłoszono uwagi, z których część została uwzględniona w procedowanym dokumencie.

W toku dalszych prac, z uwagi na dane zawarte w materiałach do planu zadań ochronnych, uzyskane podczas badań wykonanych na poczet tworzonego dokumentu, oraz w związku z pozyskaniem innych materiałów wyjściowych (m.in. publikacje naukowe, dane niepublikowane DPN) uaktualniono Standardowy Formularz Danych dla ostoi (akceptacja wniosku o zmianę została potwierdzona pismem z dnia 30 września 2019 r., sygnatura: DZP-wo.630.16.2.2019.LB). Ponieważ zmiany w SDF dotyczyły aktualizacji liczebności i ocen poszczególnych gatunków, zmiany statusu niektórych z nich, oraz dodania nowych gatunków (w tym także jako przedmiotów ochrony), projekt zarządzenia został przeredagowany pod kątem aktualnej listy przedmiotów ochrony i odnoszących się do nich zapisów, jak również w ramach zgodności przedmiotowych zapisów aktów prawa miejscowego z aktualną polityką Rady Ministrów oraz zasadami techniki prawodawczej.

Mając powyższe na uwadze postanowiono:

- w załączniku nr 3 do Zarządzenia określić dla nowych przedmiotów ochrony zagrożenia istniejące i potencjalne, zaś dla pozostałych przeformułować zagrożenia istniejące i potencjalne oraz przeredagować opisy zagrożeń, aby były bardziej czytelne i dostosowane do aktualnych zagrożeń;
- w załączniku nr 4 do Zarządzenia określić dla nowych przedmiotów cele działań ochronnych, zaś dla pozostałych przeredagowano treść celów działań ochronnych, aby nie stanowiły stricte działań ochronnych oraz były mierzalne;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia określić dla nowych przedmiotów działania ochronne, zaś dla pozostałych przeredagować działania ochronne dla poszczególnych gatunków i ich siedlisk, dla których ustanowiono obszar Natura 2000.

W związku z regulacją art. 28 ust. 4 ustawy, sporządzający projekt planu zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie OOS, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu. W wykonaniu tego obowiązku, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, w dniu 25 sierpnia 2020 r. podał do publicznej wiadomości informację o sporządzeniu projektu planu oraz o możliwości składania do niego uwag i wniosków w ciągu 21 dni. W procedurze konsultacji społecznych projektu zarządzenia wpłynęło uwag i wniosków ze strony społeczeństwa, które rozważono, wprowadzając w przypadku uwag uzasadnionych zmiany do projektu. Uwagi rozpatrzono w sposób następujący:

Lp.	Data wpływu	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia

W myśl przepisu art. 59 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą. Projekt zarządzenia uzyskał, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie:

- uzgodnienie wojewody lubuskiego, pismem znak z dnia
- uzgodnienie wojewody wielkopolskiego, pismem znak z dnia
- uzgodnienie wojewody zachodniopomorskiego, pismem znak z dnia

Zarządzenie nie będzie miało znaczącego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Realizacja zadań ochronnych wpłynie pozytywnie na rynek pracy, w związku z zapotrzebowaniem na pracę przy wykonaniu zadań ochronnych.

Zarządzenie może wpłynąć na sytuację i rozwój regionu, lecz wpływ ten nie jest możliwy do bardziej szczegółowego określenia. Zarządzenie nie powinno wpłynąć na bieżącą aktywność turystyczną i zjawisko turystyki w regionie. W perspektywie długookresowej zarządzenie powinno zapewnić zachowanie walorów turystycznych w obszarze, stabilizując i wzmacniając rolę, jaką turystyka odgrywa w lokalnej gospodarce, a także umożliwiając rozwój specjalistycznych form turystyki przyrodniczej.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 20/7 z 26.01.2010);
- Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. L 206 z 22.07.1992 r., str. 7—5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.);
- Dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. L 143, 30/04/2004 P. 0056 - 0075) tzw. Dyrektywa Odpowiedzialnościowa.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 z późn. zm.).